

KWARTAALMONITOR DIGITALE ECONOMIE

JUN - Q1 2026

KWARTAALMONITOR DIGITALE ECONOMIE 2026

COLOPHON

Informatie

T. @dutchdatacenter
E. info@dutchdatacenters.nl
W. <http://www.dutchdatacenters.nl/>

Bijdrage

Peter Vermeulen (Pb7)

Marketing & Design

Zoë Derksen
Asha Garib
Tijn Gerhards

Beschikbaarheid

Our publications are free to download on
www.dutchdatacenters.nl
www.dutchcloudcommunity.nl
www.partnernavigator.com ©2026

Editie

Editie 8 - Maart Q1, 2026

Gebruiksvoorwaarden en disclaimer

De Kwartaalmonitor Digitale Economie (hierna: 'het Rapport') bevat informatie en data samengesteld en/of verzameld door PB7, Rabobank, Dutch Cloud Community en Dutch Data Center Association (naar alle informatie en data wordt hierna verwezen als 'Data'). Hoewel deze partijen zich inspannen om ervoor te zorgen dat de samengestelde/verzamelde Data nauwkeurig wordt weergegeven in het Rapport, verstrekken de partijen de Data zoals deze beschikbaar is en zonder enige vorm van garantie met betrekking tot de inhoud of volledigheid.

De bovengenoemde partijen zijn nooit aansprakelijk voor enig gebruik of vertrouwen op de Data, inclusief, maar niet uitsluitend, voor enige interpretatie, beslissing of andere actie gebaseerd op de Data in het Rapport. Het kan zijn dat andere partijen belang hebben bij een deel van de Data in het Rapport. PB7, Rabobank, Dutch Cloud Community en Dutch Data Center Association staan er op geen enkele manier voor in of garandeert dat het eigendom en controle heeft op alle rechten met betrekking tot de Data en deze partijen zijn niet aansprakelijk tegenover gebruikers voor claims tegen gebruikers door derden in verband met het gebruik van enige Data.

PB7, Rabobank, Dutch Cloud Community en Dutch Data Center Association staan op geen enkele manier garant en bekrachtigen op geen enkele manier de producten of services van derden gebaseerd op de Data, het materiaal of de inhoud/ verwijzingen naar inhoud van het Rapport.

INHOUDSOPGAVE

01. EERSTE KWARTAAL 2026

- 1.1. Hoe werkt het? | 04
- 1.2. Belangrijkste Bevindingen | 05
- 1.3. Digitale Economie Index Nederland | 08
- 1.4. Dashboard | 10

02. DIGITALISERING

- 2.1. Online Bestedingen | 11
- 2.2. Betalingen | 12
- 2.3. Gebruikte Publieke Cloud | 13
- 2.4. Artificiële Intelligentie | 14
- 2.5. ICT Beroepen | 15

03. DE DIGITALE SECTOR

- 3.1. Bedrijvendemografie | 16
- 3.2. Prestaties | 17
- 3.3. Vooruitzichten | 18

04. DIGITALE INFRASTRUCTUUR

- 4.1. Connectiviteit | 20
- 4.2. Datacenters | 23
- 4.3. Cloud & Hosting | 24
- 4.4. Security | 25

05. SOLVINTY EN DIGID | 27

06. AI VERANDERT DE DIGITALE ECONOMIE SNELLER DAN ORGANISATIES BESEFFEN | 28

07. OVER DE KWARTAALMONITOR DIGITALE ECONOMIE | 29

08. DEFINITIES | 30

01. EERSTE KWARTAAL 2026

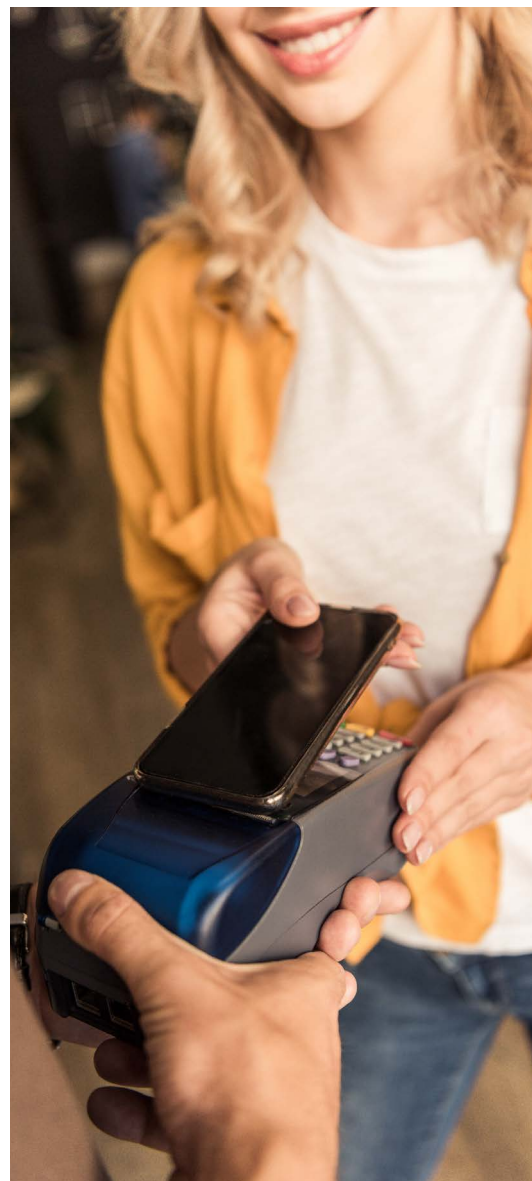
Welkom bij de eerste editie van de derde jaargang van de kwartaalmonitor van de Nederlandse digitale economie. In deze monitor wordt inzicht geboden in de prestaties van de Nederlandse digitale economie in het afgelopen kwartaal. We kijken daarbij naar de prestaties en vooruitzichten van de digitale sector, de ontwikkeling van de digitale infrastructuur, en de impact daarvan in de brede economie.

1.1. HOE WERKT HET?

In de kwartaalmonitor Digitale Economie brengen we de voortgang van de digitale economie in kaart van kwartaal op kwartaal. Met de digitale economie doelen we op dat economische activiteiten die worden uitgevoerd via digitale technologieën, met name internet. Dit omvat handel, communicatie, diensten en productie die mogelijk worden gemaakt door digitale platforms en netwerken, waarbij we ook naar de faciliterende bedrijvigheid kijken, de digitale sector. We maken daarbij in deze monitor een onderscheid tussen digitalisering, digitale sector en digitale infrastructuur:

- Met **digitalisering** doelen we op het gebruik van digitale technologie en de impact daarvan op de prestaties van organisaties.
- Met de **digitale sector** kijken we naar de IT en telecommunicatiebedrijven die dit faciliteren.
- En met de **digitale infrastructuur** kijken we specifiek naar connectiviteit (van zeekabel tot antenne), datacenters, cloud en hosting.

We hanteren een verzameling kwantitatieve indicatoren die, in bijna alle gevallen, ieder kwartaal beschikbaar zijn. In de meeste gevallen hebben deze data betrekking op het afgelopen kwartaal, maar in sommige gevallen lopen ze een kwartaal achter. Deze komen zoveel mogelijk uit openbaar beschikbare bronnen. De verzameling van indicatoren biedt een krachtige vinger aan de pols van de prestaties van de digitale economie op kwartaalbasis. Deze gegevens worden aangevuld met beknopte analyses en enkele voorbeelden.

1.2. BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

In het eerste kwartaal van 2026 bleef de Nederlandse digitale economie groeien, maar de onderliggende ontwikkelingen lopen steeds verder uiteen. De Digitale Economie Index Nederland (DEIN) daalde licht van 117 naar 116 punten. Deze beperkte daling betekent niet dat de digitale economie verzwakt, maar weerspiegelt vooral een toenemende divergentie tussen digitalisering, digitale infrastructuur en de digitale sector zelf. Terwijl digitalisering wordt aangejaagd door cloud en artificiële intelligentie, blijft de digitale sector achter door dalende werkgelegenheid. Tegelijkertijd groeit de digitale infrastructuur door, maar wordt zij steeds sterker begrensd door fysieke randvoorwaarden zoals netcongestie, vergunningverlening en internationale concurrentie.

Het kwartaal werd daarnaast gekenmerkt door een verschuiving van beleidsvorming naar uitvoering. De Nationale Digitaliseringsstrategie kreeg concretere invulling, de AI Factory Groningen ging een nieuwe fase in en de discussie over digitale soevereiniteit verschoof van visie naar praktische keuzes rond cloud, data en AI-infrastructuur. Tegelijkertijd maakten grote cyberincidenten, waaronder de incidenten rond Odido en ChipSoft, duidelijk dat digitale weerbaarheid steeds meer een economische en maatschappelijke randvoorwaarde wordt. De goedkeuring van de Cyberbeveiligingswet en de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten door de Tweede Kamer onderstreept deze ontwikkeling verder.

Samengevat zien we de volgende ontwikkelingen in de drie digitale domeinen:

- **DIGITALISERING** blijft de sterkste groeimotor van de digitale economie. De zakelijke uitgaven aan publieke cloud stegen naar circa € 2,9 miljard, 16,5% hoger dan een jaar eerder. Vooral infrastructuurdiensten profiteerden van de groeiende vraag naar AI-gerelateerde toepassingen. Ook het aantal ICT-beroepen bereikte met 586.000 werkenden een nieuw recordniveau (+2,3%). AI verschuift daarbij steeds verder van experiment naar structureel onderdeel van bedrijfsprocessen.

- De **DIGITALE SECTOR** laat een opvallend gemengd beeld zien. De toegevoegde waarde groeide met 2,8% naar € 10,7 miljard en presteerde daarmee beter dan de Nederlandse economie als geheel. Tegelijkertijd daalde de werkgelegenheid met 4,2% tot 367.000 werkzame personen. Daarmee ontstaat voor het eerst op grotere schaal een situatie waarin economische groei samengaat met afnemende werkgelegenheid. De toenemende inzet van AI, automatisering en cloudplatformen lijkt hierbij een belangrijke rol te spelen.

- De **DIGITALE INFRASTRUCTUUR** groeit door, maar loopt steeds vaker tegen fysieke grenzen aan. Het uitgaande verkeer via AMS-IX groeide met 5,1% tot 9,23 exabyte en de colocationmarkt bereikte 921 MW operationeel IT-vermogen, eveneens een groei van 5,1%. Tegelijkertijd blijven netcongestie, vergunningprocedures en internationale concurrentie belangrijke beperkingen voor verdere uitbreiding. De snelle groei van AI vergroot de vraag naar digitale infrastructuur verder, waardoor energievoorziening en uitvoeringskracht steeds bepalender worden voor de toekomstige ontwikkeling van de sector.

De rode draad door het eerste kwartaal van 2026 is dat artificiële intelligentie steeds zichtbaarder wordt als economische factor. AI stimuleert investeringen in cloud, datacenters en digitale infrastructuur, maar lijkt tegelijkertijd de arbeidsproductiviteit binnen de digitale sector zelf te verhogen. Daarmee ontstaat een nieuwe fase in de ontwikkeling van de digitale economie, waarin groei steeds minder wordt bepaald door het aantal mensen of organisaties dat digitaliseert, en steeds meer door de manier waarop AI en digitale infrastructuur worden ingezet om productiviteit, innovatie en concurrentiekracht te vergroten.

BELANGRIJKE GEBEURTENISSEN

In het eerste kwartaal van 2026 en de eerste weken daarna zagen we een aantal ontwikkelingen die de Nederlandse digitale economie nadrukkelijk hebben beïnvloed. Opvallend was de verdere versnelling van artificiële intelligentie, de toenemende aandacht voor digitale soevereiniteit, de aanhoudende druk op energie- en digitale infrastructuur en een reeks grote cyberincidenten die het belang van digitale weerbaarheid opnieuw onderstreepten. Waar het debat in 2025 nog vooral draaide om strategie en beleidsvorming, stond in Q1 2026 steeds vaker de praktische uitvoering centraal.

Nationale Digitaliseringsstrategie: van visie naar uitvoering

In het eerste kwartaal verschoof de Nationale Digitaliseringsstrategie (NDS) verder van beleidsontwikkeling naar uitvoering. Thema's als cloud, digitale identiteit, gegevensuitwisseling, digitale weerbaarheid, AI-adoptie en digitale vaardigheden kregen concretere invulling.

Tegelijkertijd werd duidelijker dat de overheid een actievare regierol wil spelen op onderdelen van de digitale infrastructuur die steeds meer als strategische economische randvoorwaarde worden gezien.

AI Factory Groningen en Europese AI-infrastructuur

De Europese AI Factory in Groningen bleef één van de meest zichtbare Nederlandse AI-projecten. Na de Europese toekenning van co-financiering verschuift het project van planvorming naar realisatie. Tegelijkertijd kwam de Europese discussie over AI Gigafactories in een stroomversnelling. Verschillende Europese consortia werkten voorstellen uit voor grootschalige AI-computeclusters die Europa minder afhankelijk moeten maken van buitenlandse AI-infrastructuur.

Opvallend is dat Nederland daarbij een relatief marktgedreven positie inneemt. Waar veel Europese landen bereid lijken om via langjarige capaciteitsafname, een eis van het EU programma, EU-investeringen binnen te halen, heeft het Nederlandse kabinet aangegeven om de ontwikkeling van dergelijke faciliteiten financieel gezien aan de markt over te laten. Wel is men bereid om te ondersteunen bij randvoorwaarden, zoals vergunningsverlening.

Soevereiniteitsdebat culmineert in blokkering overname Solvinity

Digitale soevereiniteit ontwikkelde zich in de afgelopen maanden van een beleidsmatig discussiepunt tot een concreet economisch en strategisch vraagstuk. Het meest zichtbare voorbeeld hiervan was de blokkering van de voorgenomen overname van Solvinity door het Amerikaanse Kyndryl. Solvinity levert het infrastructuurplatform waarop onder meer DigiD draait en ondersteunt daarnaast digitale infrastructuur- en cloudomgevingen voor verschillende Nederlandse overheidsorganisaties en andere organisaties met een maatschappelijke of vitale functie. De Nederlandse overheid concludeerde dat de overname risico's met zich mee zou brengen voor vitale digitale voorzieningen en de digitale autonomie van de overheid. Daarmee werd zichtbaar hoe zwaar nationale veiligheids- en soevereiniteitsoverwegingen inmiddels meewegen bij investeringen in digitale infrastructuur.

De discussie stond niet op zichzelf. Ook debatten rond overheidsclouds, de Nationale Digitaliseringsstrategie en de afhankelijkheid van Amerikaanse technologiebedrijven droegen bij aan een bredere herwaardering van digitale autonomie. Tegelijkertijd blijft de praktijk complex: organisaties zoeken naar een balans tussen soevereiniteit, innovatiekracht, functionaliteit, internationale samenwerking en kosten. De blokkering van de Solvinity-overname markeert het begin van een nieuwe fase waarin digitale infrastructuur steeds nadrukkelijker als strategisch nationaal belang wordt beschouwd.

Golf van grote datadiefstallen

Het eerste kwartaal werd daarnaast gekenmerkt door een reeks grote cyberincidenten die opnieuw duidelijk maakten hoe afhankelijk de Nederlandse economie en samenleving zijn geworden van digitale systemen. De cyberaanval op telecomprovider Odido kreeg daarbij veel aandacht. Bij het incident werden persoonsgegevens van miljoenen klanten buitgemaakt, waarna delen van de gegevens openbaar werden gemaakt.

Ook de problemen rond ChipSoft onderstreepten de kwetsbaarheid van kritieke digitale ketens. Nadat het bedrijf als gevolg van een cyberincident delen van zijn infrastructuur uit voorzorg offline had gehaald, ondervonden verschillende ziekenhuizen hinder in processen die afhankelijk zijn van het HiX-platform. Omdat een groot deel van de Nederlandse ziekenhuizen HiX gebruikt voor patiëntgegevens en zorgprocessen, liet het incident zien hoe sterk de continuïteit van essentiële maatschappelijke diensten inmiddels verbonden is met de beschikbaarheid en veiligheid van digitale systemen. Waar cyberberrisico's vroeger vaak werden gezien als een IT-probleem, worden de gevolgen steeds vaker direct zichtbaar in primaire processen.

NIS2, CER en digitale weerbaarheid

Ook op wetgevingsgebied werd een belangrijke stap gezet. In april stemde de Tweede Kamer in met zowel de Cyberbeveiligingswet als de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten, de Nederlandse implementatie van de Europese NIS2- en CER-richtlijnen. Daarmee komt de invoering van een aanzienlijk zwaarder cybersecurityregime dichterbij.

Voor organisaties betekent dit dat de overgang van voorbereiding naar daadwerkelijke compliance steeds concreter wordt. De nieuwe wetgeving breidt het aantal organisaties dat onder cybersecurityverplichtingen valt aanzienlijk uit en stelt hogere eisen aan risicobeheer, incidentrapportage, ketenbeveiliging en bestuurlijke verantwoordelijkheid. Ook veel mkb-bedrijven krijgen hierdoor indirect te maken met strengere beveiligingseisen vanuit klanten en ketenpartners.

De combinatie van geopolitieke spanningen, strengere regelgeving, groeiende afhankelijkheid van digitale infrastructuur en een stijgend aantal cyberincidenten maakt duidelijk dat digitale weerbaarheid zich ontwikkelt tot een kernvoorwaarde voor economisch functioneren en nationale veiligheid. Cybersecurity is daarmee niet langer uitsluitend een technisch vraagstuk, maar een integraal onderdeel van het Nederlandse verdienvermogen en de digitale transitie.

Iran-oorlog en geopolitieke onzekerheid

De escalerende oorlog tussen Iran enerzijds en Israël en de Verenigde Staten anderzijds vergrootte de geopolitieke onzekerheid in een periode waarin de wereldeconomie al onder druk stond. Voor de Nederlandse digitale economie zijn de belangrijkste effecten indirect. Verdere verstoringen van internationale handelsroutes, hogere energieprijzen en toenemende druk op mondiale toeleveringsketens kunnen leiden tot hogere kosten en langere levertijden voor digitale infrastructuur, waaronder halfgeleiders, netwerkapparatuur, energiecomponenten en datacentertechnologie. Daarnaast groeide de aandacht voor de kwetsbaarheid van grootschalige digitale infrastructuur in conflictgebieden, wat het belang van digitale weerbaarheid en strategische autonomie verder onderstreept.

Tegelijkertijd zorgt de toegenomen geopolitieke onzekerheid en hogere brandstofkosten voor meer terughoudendheid bij investeerders en afnemers. Organisaties stellen investeringsbeslissingen vaker uit of kiezen voor een gefaseerde aanpak. Hoewel de directe impact op Nederland vooralsnog beperkt is, zet een langdurig conflict een rem op economische groei, investeringen en daarmee ook de vraag naar nieuwe digitale infrastructuur en IT-projecten.

1.3.

DIGITALE ECONOMIE INDEX NEDERLAND

Om de prestaties van de digitale economie kwartaal op kwartaal kwantitatief samen te vatten en in een oogopslag de historische ontwikkeling te kunnen zien, hebben we de Digitale Economie Index Nederland (DEIN) ontwikkeld. De DEIN is een samengestelde index die bestaat uit de volgende deelgebieden en deelindicatoren:

- Voor **digitalisering** gebruiken we als indicatoren de zakelijke clouduitgaven en het aantal IT beroepen.
- Voor de **digitale sector** gebruiken we de toegevoegde waarde van de digitale sector en de werkgelegenheid.
- Voor de **digitale infrastructuur** leunen we op de omvang van het dataverkeer bij AMS-IX en de omvang van de colocatie datacenter capaciteit.

Dit zijn dezelfde indicatoren als ieder kwartaal worden uitgelicht in het dashboard. Het voordeel van deze indicatoren is dat ze ieder kwartaal beschikbaar zijn. Voor iedere indicator is de index op 100 gesteld voor het eerste kwartaal van 2023. Iedere indicator is een gelijke weging toebedeeld van 1/6.

In het eerste kwartaal van 2026 daalde de DEIN licht van 117 naar 116 punten, met name door de prestaties van de digitale sector. De beperkte terugval betekent niet dat de digitale economie krimpt, maar weerspiegelt vooral de uiteenlopende ontwikkelingen binnen de drie deelgebieden. Digitalisering bleef sterk groeien, terwijl de digitale infrastructuur gematigd vooruitging. Daartegenover stond dat de digitale sector opnieuw achterbleef, met een verdere afname van de werkgelegenheid als belangrijkste negatieve factor.

De ontwikkelingen lijken steeds sterker samen te hangen met de impact van artificiële intelligentie. Het gebruik van AI, veelal via cloudplatformen, stimuleert investeringen in digitale middelen en infrastructuur.

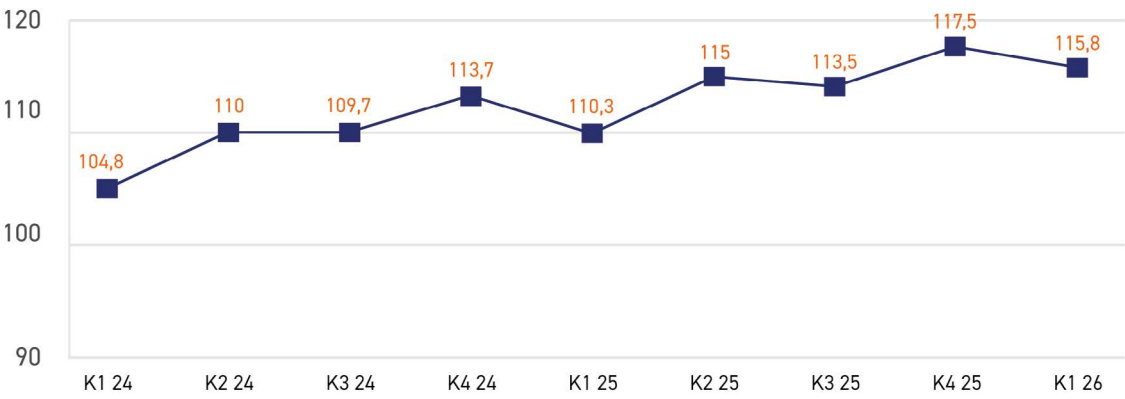
Tegelijkertijd worden binnen de digitale sector zelf steeds meer werkzaamheden ondersteund of geautomatiseerd door AI-oplossingen. Daardoor ontstaat een opvallende situatie waarin digitalisering versnelt, terwijl de sector die deze digitalisering mogelijk maakt slechts beperkt groeit.

Het deelgebied digitalisering bereikte in het eerste kwartaal opnieuw een recordniveau. De zakelijke cloudbestedingen groeiden verder door en ook het aantal mensen werkzaam in een ICT-beroep nam toe. De adoptie van AI-toepassingen speelt daarbij een steeds belangrijkere rol. Organisaties investeren niet alleen in AI-software, maar ook in de onderliggende cloud- en dataplatformen die daarvoor noodzakelijk zijn. Hierdoor blijft digitalisering de belangrijkste groeimotor binnen de Nederlandse digitale economie.

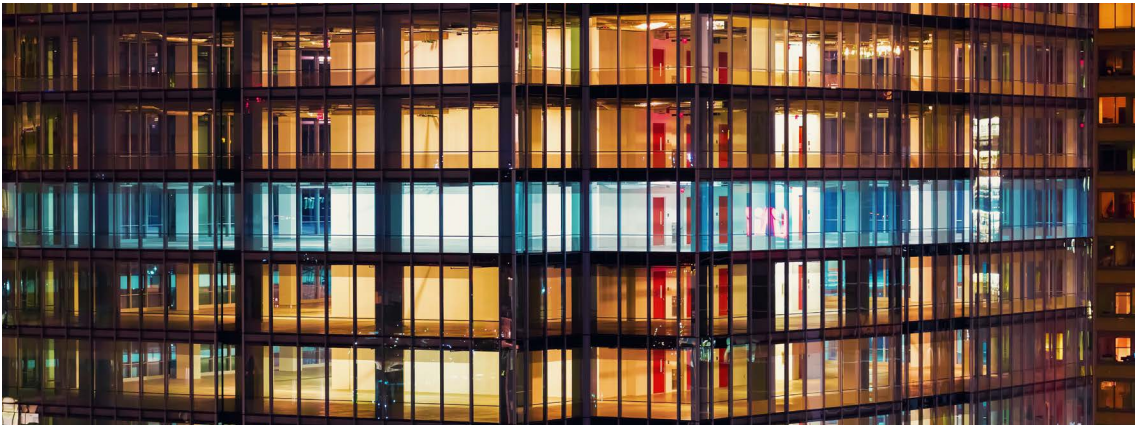
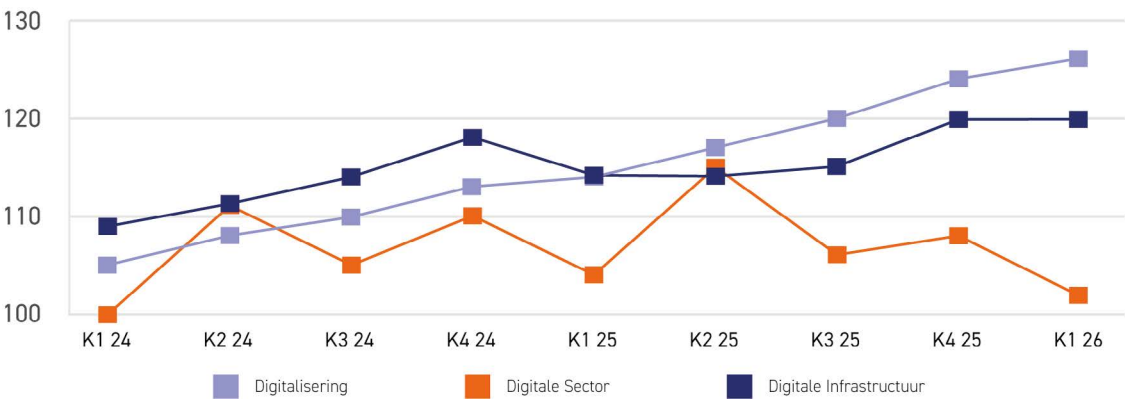
De digitale sector laat een gemengd beeld zien. De toegevoegde waarde herstelde zich ten opzichte van een jaar eerder, maar de werkgelegenheid bleef dalen. Daarmee lijkt een ontwikkeling zichtbaar te worden die de komende jaren belangrijk kan worden: groei wordt steeds minder afhankelijk van extra personeel en steeds meer gedreven door productiviteitsverbetering. De opkomst van AI, automatisering en cloud-native technologieën lijkt deze trend verder te versterken.

De digitale infrastructuur groeit eveneens door, maar minder snel dan de vraag naar digitale diensten. Datacentercapaciteit nam toe en ook het dataverkeer via de internet exchanges groeide opnieuw. Tegelijkertijd blijft de groei beperkt door structurele factoren zoals netcongestie, vergunningprocedures en toenemende internationale concurrentie. Hierdoor wordt de toekomstige ontwikkeling van de digitale infrastructuur steeds minder bepaald door marktvraag en steeds meer door de mate waarin fysieke randvoorwaarden kunnen worden gerealiseerd.

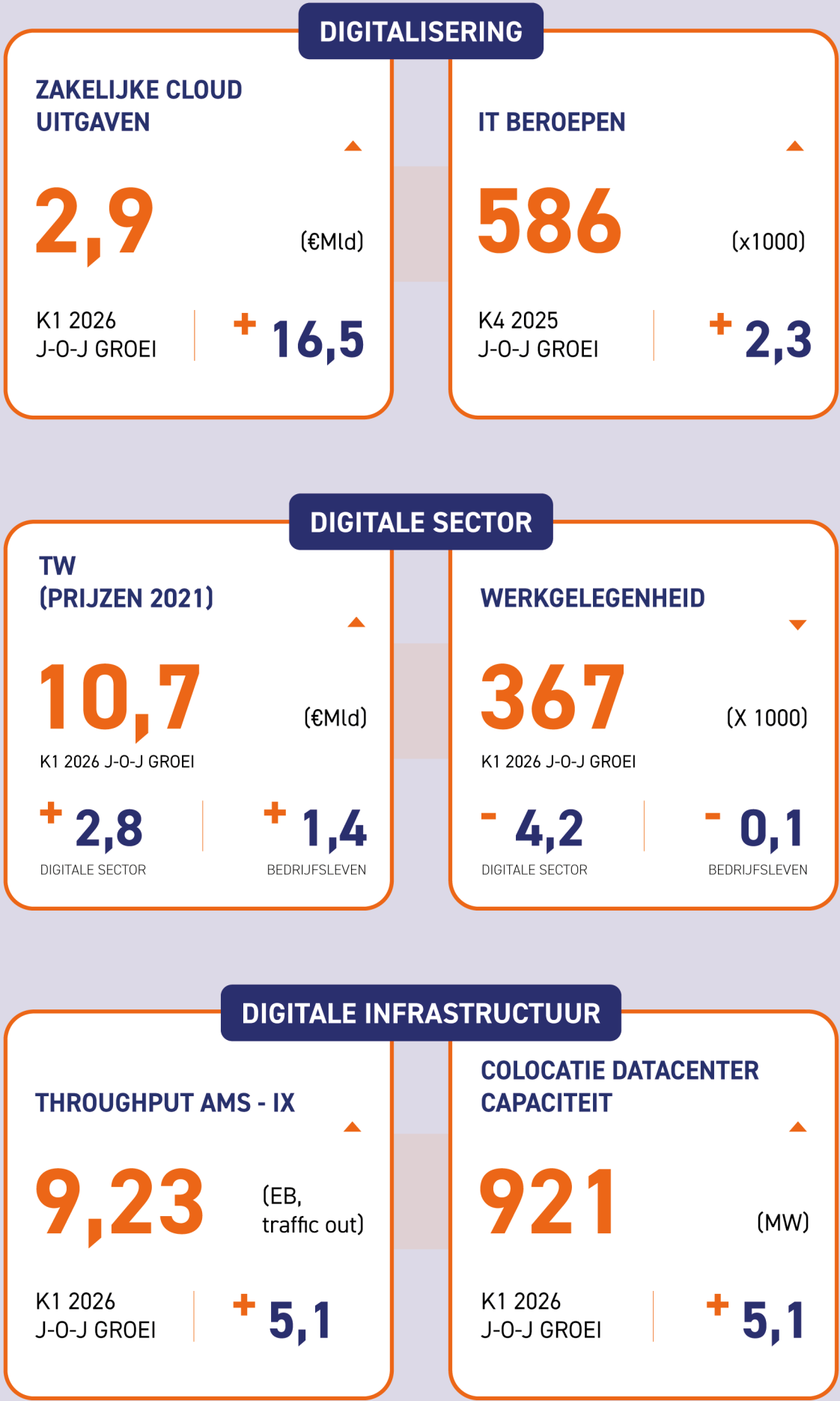
Figuur 1: Digitale Economie Index Nederland (DEIN)

Figuur 2: Digitale Economie Index Nederland (DEIN) - Deelgebieden

1.4.
DASHBOARD

02.
DIGITALISERING

Vrijwel ieder bedrijf, iedere organisatie vertrouwt voor de bedrijfsvoering voor een groot deel op digitale middelen. Deze digitale component wordt bovendien steeds groter. Daarmee zetten organisaties in op productiviteit, kosten-efficiëntie, kwaliteit, snelheid, duurzaamheid en worden nieuwe verdienmodellen geïntroduceerd.

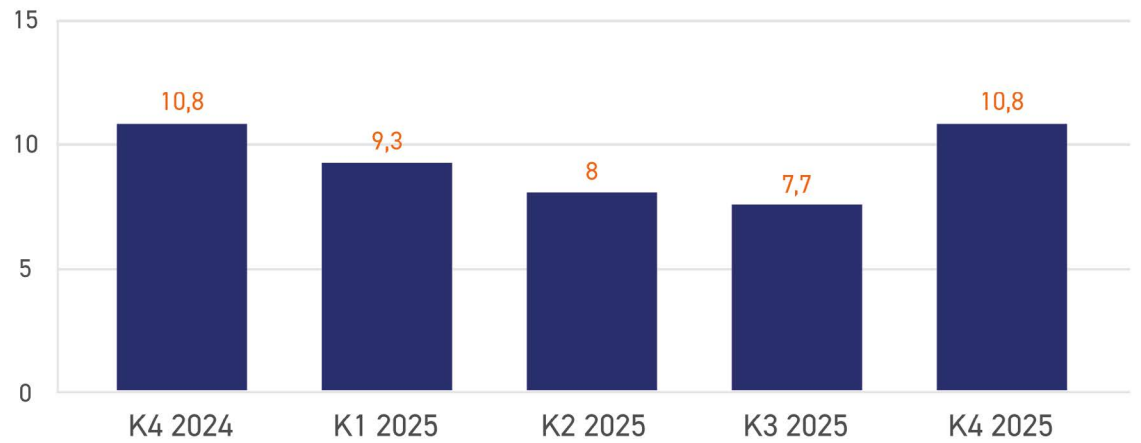
Om de prestaties van de digitalisering in de economie te beschouwen, kijken we enerzijds naar de omvang van sterk gedigitaliseerde processen, in het bijzonder naar het betalingsverkeer en online bestedingen. Anderzijds kijken we naar de inzet van digitale middelen, met de uitgaven van bedrijven aan cloud computing, het gebruik van AI en het aantal medewerkers met een ICT-beroep in de brede economie als belangrijke graadmeters.

2.1.
ONLINE BESTEDINGEN

Volgens de Thuiswinkel Markt Monitor, die NielsenIQ voor Thuiswinkel.org produceert, zijn de online bestedingen in het vierde kwartaal van 2025 uitgekomen op € 10,8 miljard. Daarmee ligt het niveau fors hoger dan in het voorgaande kwartaal (€ 7,7 miljard) en gelijk aan het niveau van het vierde kwartaal van 2024. De sterke stijging ten opzichte van het derde kwartaal is grotendeels seizoensgebonden en hangt samen met de traditionele eindejaarsperiode, waaronder Black Friday, Sinterklaas en Kerstmis.

De cijfers bevestigen dat online kanalen een structureel onderdeel vormen van het Nederlandse consumptiepatroon. Hoewel de groei van e-commerce de afgelopen jaren is afgevlakt ten opzichte van de uitzonderlijke coronajaren, blijft het absolute bestedingsniveau hoog. Digitalisering van retail en dienstverlening zet daarmee gestaag door, waarbij consumenten steeds vaker gebruik maken van een combinatie van fysieke en digitale kanalen.

Figuur 3: Online bestedingen (€ Mld) per kwartaal

Bron: Thuiswinkel Markt Monitor/NielsenIQ

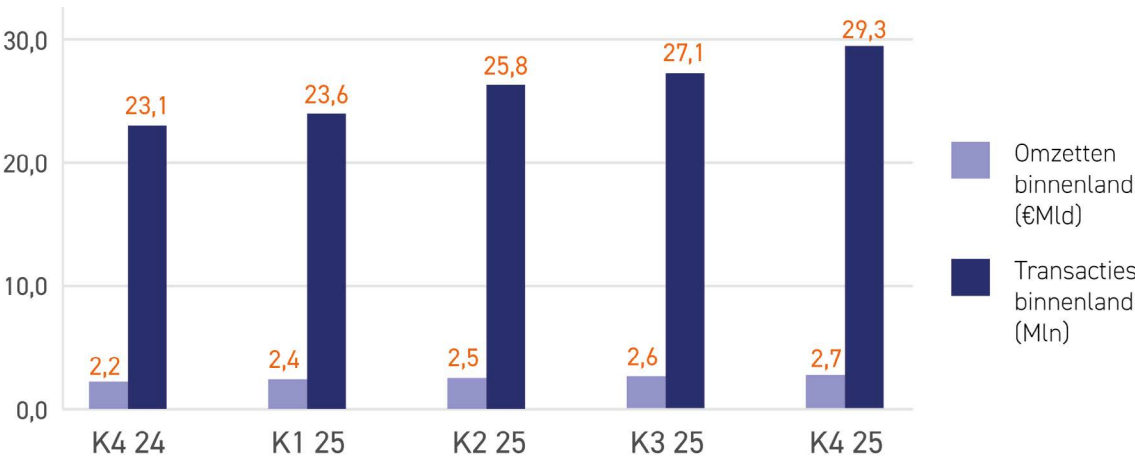
2.2. BETALINGEN

Het digitale betalingsverkeer liet ook in het vierde kwartaal een duidelijke groei zien. Volgens De Nederlandsche Bank (DNB) steeg het aantal kaartbetalingen op afstand tot circa 29 miljoen transacties. De totale waarde van deze transacties kwam uit op ongeveer € 2,7 miljard. Zowel het aantal transacties als de totale transactiewaarde bereikten daarmee het hoogste niveau van de afgelopen vijf kwartalen.

Ook iDEAL blijft een centrale rol spelen in het Nederlandse betalingsverkeer. In het vierde kwartaal werden ruim 412 miljoen iDEAL-transacties verwerkt, goed voor een totale transactiewaarde van € 42,1 miljard. Zowel het aantal transacties als het betalingsvolume namen toe ten opzichte van het voorgaande kwartaal. Daarmee blijft iDEAL veruit de dominante betaalmethode voor online aankopen in Nederland.

De aanhoudende groei van digitale betalingen onderstreept dat digitalisering niet langer beperkt blijft tot specifieke sectoren, maar inmiddels diep verankerd is in het dagelijkse economische verkeer van consumenten en bedrijven.

Figuur 4: Kaartbetalingen (op afstand)

Bron: DNB

Figuur 5: iDeal betalingen

Bron: DNB

2.3. GEBRUIK PUBLIEKE CLOUD

De zakelijke uitgaven aan publieke cloud bereikten in het eerste kwartaal van 2026 een niveau van circa € 2,9 miljard. Daarmee ligt de markt 16,5% hoger dan een jaar eerder. Hoewel de kwartaal-op-kwartaalgroei lager ligt, blijft sprake van een robuuste structurele groeitrend.

Binnen de cloudmarkt blijft Infrastructure-as-a-Service (IaaS) de belangrijkste groeimotor. De uitgaven aan IaaS-diensten stegen naar circa € 1,05 miljard, ruim 26% hoger dan een jaar eerder. Daarmee vertegenwoordigt infrastructuur inmiddels meer dan een derde van de totale publieke cloudmarkt.

De belangrijkste aanjager blijft de snelle adoptie van AI-toepassingen. Organisaties investeren niet alleen in generatieve AI-diensten, maar ook in de onderliggende infrastructuur voor dataopslag, modeltraining, inferencing en dataverwerking. Hierdoor neemt de afhankelijkheid van grootschalige cloudplatformen verder toe. Ondanks de toenemende aandacht voor digitale soevereiniteit en interesse voor Europese alternatieven blijft de markt sterk geconcentreerd rond de grote hyperscale cloudproviders.

Figuur 6: Zakelijke publieke cloudbestedingen (€ Mln)

Bron: Pb7 Research

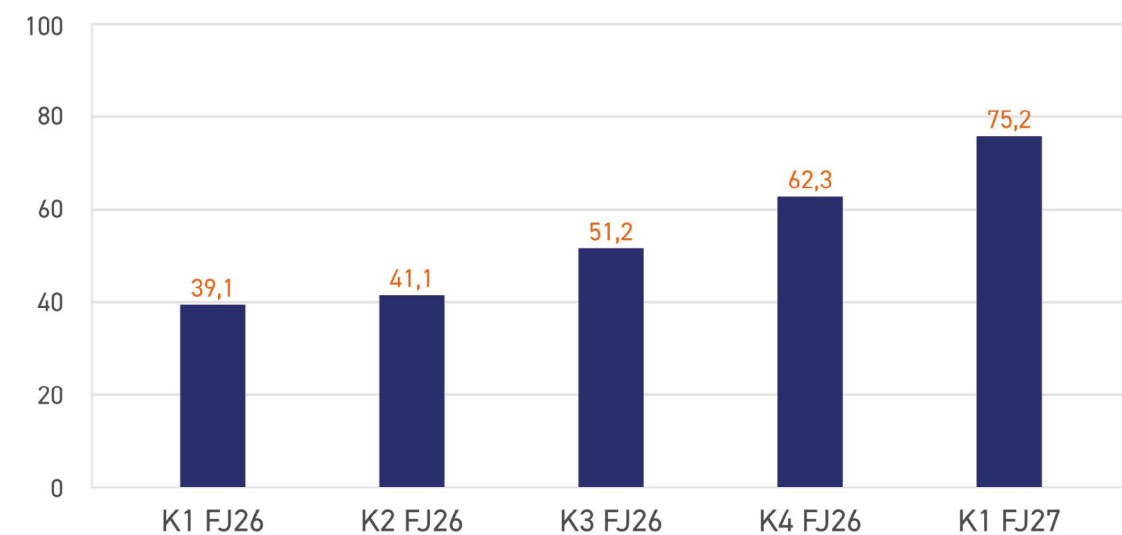
2.4. ARTIFICIËLE INTELLIGENTIE

De investeringen in artificiële intelligentie blijven wereldwijd op uitzonderlijk hoge niveaus. In het eerste kwartaal van NVIDIA's fiscale jaar 2027 steeg de omzet van de datacenterdivisie naar ruim US\$ 75 miljard. Daarmee is de omzet meer dan verdubbeld ten opzichte van twee jaar geleden. De vraag naar AI-gerelateerde infrastructuur wordt nog altijd gedomineerd door hyperscalers, maar ook neocloud-aanbieders, AI-labs en nationale AI-initiatieven vergroten hun investeringen.

Binnen Nederland neemt het gebruik van AI-oplossingen in bedrijfsprocessen verder toe, met toepassingen in analyse, automatisering, softwareontwikkeling, klantenservice en documentverwerking. De impact van AI op productiviteitsontwikkeling en procesoptimalisatie blijft daarmee een centraal thema.

Volgens¹ recent onderzoek van Rabobank gebruikt in 2025 bijna een kwart van de Nederlandse werkenden vaak nieuwe technologieën zoals generatieve AI, een sterke toename ten opzichte van 9% in 2023. Informatie- en communicatiesectoren, financiële dienstverlening en specialistische zakelijke dienstverlening behoren tot de koplopers. De resultaten suggereren dat AI steeds meer verschuift van experiment naar structureel onderdeel van dagelijkse bedrijfsprocessen. Tegelijkertijd groeit het bewustzijn dat AI niet alleen werk ondersteunt, maar in bepaalde functies ook taken kan automatiseren of vervangen.

Figuur 7: Datacenter omzet NVIDIA (Mld)

Bron: NVIDIA, bewerking Pb7 research

2.5. ICT BEROEPEN

Het aantal mensen werkzaam in een ICT-beroep steeg in het eerste kwartaal van 2026 naar 586.000. Dat is 2,3% meer dan een jaar eerder en tevens het hoogste niveau ooit gemeten. Opvallend is dat de groei vrijwel volledig plaatsvindt bij gespecialiseerde functies die samenhangen met cloud, data, cybersecurity en artificiële intelligentie.

Ondanks de stijging groeit de arbeidsmarkt voor ICT-professionals veel minder snel dan enkele jaren geleden. Organisaties zetten steeds vaker AI-ondersteuning en automatisering in om productiviteitswinst te realiseren, waardoor de vraag naar bepaalde generieke ICT-functies afvlakt. Daar staat tegenover dat de vraag naar gespecialiseerde expertise hoog blijft. Met name AI-specialisten, cloudarchitecten, data engineers en cybersecurityprofessionals blijven schaars.

De combinatie van stijgende digitaliseringsuitgaven, toenemende AI-adoptie en een nog altijd groeiend aantal ICT-beroepen bevestigt dat digitalisering ook in 2026 een van de belangrijkste structurele groeifactoren van de Nederlandse economie blijft.

Figuur 8: ICT beroepen (excl. RTV technici) x1000

Bron: CBS, bewerking Pb7 Research

¹<https://www.rabobank.nl/kennis/d011514607-een-kwart-van-de-werkenden-gebruikt-vaak-nieuwe-technologie-zoals-genai>

03. DE DIGITALE SECTOR

De digitale sector, of ICT-sector, groeit al decennialang sneller dan de economie als geheel. De sector speelt een centrale rol in de digitalisering van organisaties en ondersteunt bedrijven bij het verbeteren van processen, het verhogen van productiviteit en het ontwikkelen van nieuwe digitale diensten. Tegelijkertijd verandert de aard van de sector zelf. Cloud computing, automatisering en artificiële intelligentie maken het mogelijk om steeds meer diensten met minder menskracht te leveren.

Die ontwikkeling wordt in het eerste kwartaal van 2026 steeds zichtbaarder. Terwijl de vraag naar digitale diensten hoog blijft en de toegevoegde waarde groeit, staat de werkgelegenheid onder druk. Daarmee lijkt de digitale sector één van de eerste sectoren te zijn waarin de productiviteitseffecten van AI daadwerkelijk zichtbaar worden.

3.1. BEDRIJVENDEMOGRAFIE

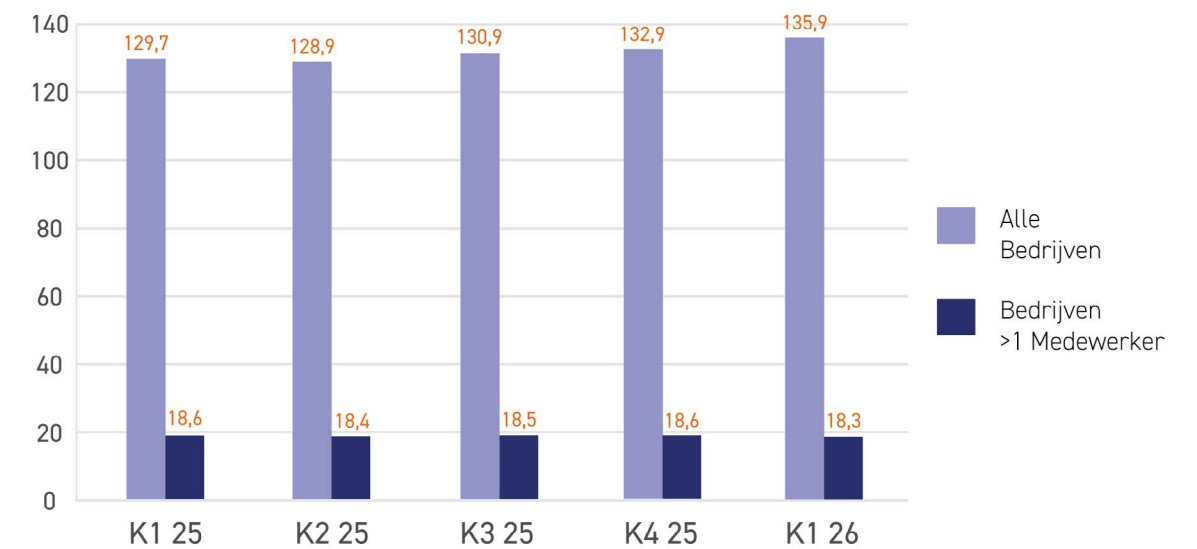
Volgens het CBS waren er in het eerste kwartaal van 2026 circa 135.900 bedrijven actief in de digitale sector (exclusief productie- en handelsbedrijven). Dat is een stijging van ruim 4% ten opzichte van een jaar eerder. De groei wordt vrijwel volledig gedragen door zelfstandigen en zeer kleine ondernemingen.

Tegelijkertijd daalde het aantal bedrijven met meer dan één medewerker naar circa 18.300. Daarmee zet een trend voort die al langere tijd zichtbaar is: het aantal ondernemingen groeit, maar het aantal werkgevers neemt licht af. Vooral in de telecomsector blijft sprake van consolidatie en schaalvergroting, terwijl de IT-sector nog altijd groeit.

De cijfers suggereren dat ondernemerschap binnen de digitale sector hoog blijft, maar dat bedrijven tegelijkertijd terughoudender zijn geworden met het aannemen van personeel. Automatisering, AI en een minder krappe arbeidsmarkt spelen daarbij waarschijnlijk een rol.

Figuur 9: Bedrijvendemografie (x1000), Digitale Sector

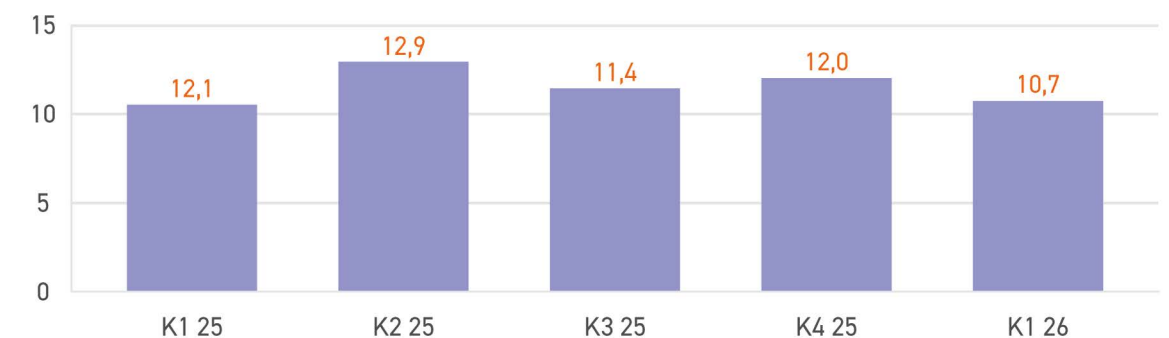

Bron: CBS Statline

3.2. PRESTATIES

Na een zwak einde van 2025 laat de digitale sector in het eerste kwartaal van 2026 weer groei zien. De toegevoegde waarde van de sector kwam uit op € 10,7 miljard (prijzen 2021), een stijging van 2,8% ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar eerder. Daarmee presteert de sector opnieuw beter dan de economie als geheel, die volgens dezelfde statistiek met 1,4% groeide.

Figuur 10: Toegevoegde Waarde (€ Mld), Digitale Sector

Bron: CBS, bewerking door Pb7 Research

De verbetering is opmerkelijk omdat de werkgelegenheid tegelijkertijd verder afneemt. Volgens het CBS waren er in het eerste kwartaal 2026 ongeveer 367.000 werkzame personen actief in de digitale sector, 4,2% minder dan een jaar eerder. De daling komt vrijwel volledig voor rekening van zelfstandigen. Ook het aantal werknemers loopt echter licht terug.

Hierdoor ontstaat een patroon dat sterk afwijkt van eerdere groeifases in de digitale sector. Historisch gingen omzetgroei, toegevoegde waarde en werkgelegenheid grotendeels hand

in hand. Inmiddels groeit de economische output van de sector weer, terwijl het aantal werkenden afneemt. Dat wijst op een duidelijke stijging van de arbeidsproductiviteit.

Een belangrijke verklaring lijkt de snelle adoptie van AI-ondersteunde softwareontwikkeling, automatisering van klantenservice, low-code en no-code platformen en verdere standaardisatie van cloudomgevingen. Waar digitalisering jarenlang leidde tot extra vraag naar ICT-personeel, zorgt AI er steeds vaker voor dat dezelfde werkzaamheden met minder mensen kunnen worden uitgevoerd.

Figuur 11: Aantal werkzame personen (x1000), digitale sector

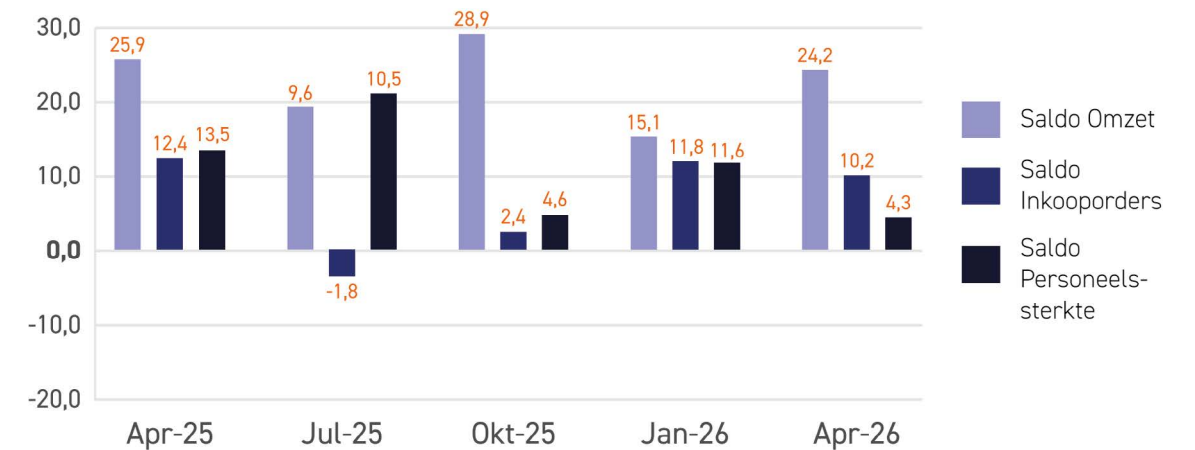
Bron: CBS Statline

3.3. VOORUITZICHTEN

Ondanks de afnemende werkgelegenheid blijven ondernemers in de digitale sector positief over de vooruitzichten. Volgens de conjunctuurenquête van het CBS bedraagt het saldo van bedrijven dat omzetgroei verwacht nog altijd ruim 24%. Daarmee ligt het vertrouwen duidelijk hoger dan aan het begin van 2025.

Ook de verwachtingen voor inkooporders blijven positief. Het saldo ligt boven de 10%, wat erop wijst dat bedrijven nog altijd rekenen op groeiende vraag naar digitale producten en diensten. Opvallend is wel dat de verwachtingen voor personeelsgroei achterblijven. Hoewel meer bedrijven uitbreiding dan krimp verwachten, ligt het saldo aanzienlijk lager dan in eerdere jaren.

Figuur 12: Verwachtingen komende drie maanden (% bedrijven die groei verwachten - % bedrijven die krimp verwachten)

Bron: Conjunctuur enquête, CBS Statline

Dat verschil tussen omzetverwachtingen en personeelsverwachtingen past bij de bredere transitie die momenteel plaatsvindt. Organisaties blijven investeren in digitalisering, cloud en AI, maar verwachten een groter deel van die groei te kunnen realiseren zonder een evenredige uitbreiding van het personeelsbestand.

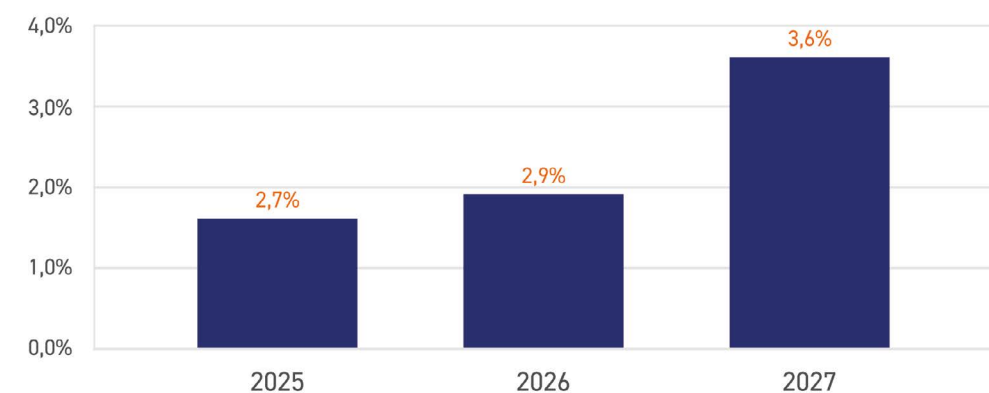
Ook de Rabobank blijft positief over de middellange termijn. Voor 2026 heeft men, als gevolg van de Iran-oorlog de groei naar beneden bijgesteld. Maar voor 2027 wordt een groei van de toegevoegde waarde van circa 3,6% voorzien.

De combinatie van digitalisering, AI-investeringen en structurele vraag naar digitale diensten blijft daarmee

gunstig voor de sector. Tegelijkertijd lijkt de relatie tussen groei en werkgelegenheid fundamenteel te veranderen. Waar eerdere digitaliseringsgolven vooral nieuwe banen creëerden, lijkt AI voor het eerst op grotere schaal productiviteitsgroei mogelijk te maken zonder overeenkomstige groei van het aantal werkenden. Het is echter nog te vroeg om te concluderen dat deze belofte structureel wordt ingelost.

Deze ontwikkelingen sluiten goed aan bij de rode draad die al zichtbaar is in de DEIN-index: digitalisering versnelt, maar de digitale sector zelf profiteert daarvan steeds minder via extra werkgelegenheid en steeds meer via hogere productiviteit.

Figuur 13: Groeiverwachtingen (TW) digitale sector

Bron: Rabobank, sectorprognoses maart 2026

04. DIGITALE INFRASTRUCTUUR

De digitale infrastructuur – connectiviteit (van zeekabel tot antenne), datacenters, cloud en hosting – vormt het fundament onder de Nederlandse digitale economie. Vrijwel iedere digitale activiteit, van online winkelen en cloudgebruik tot artificiële intelligentie en industriële automatisering, is afhankelijk van betrouwbare digitale infrastructuur. Naarmate organisaties verder digitaliseren en AI een grotere rol krijgt in bedrijfsprocessen, neemt ook de afhankelijkheid van deze infrastructuur verder toe.

In het eerste kwartaal van 2026 zien we dat de vraag naar digitale infrastructuur blijft groeien. Het dataverkeer neemt weer toe, datacenters blijven uitbreiden en het gebruik van digitale diensten groeit verder. Tegelijkertijd blijft Nederland geconfronteerd worden met structurele beperkingen op het gebied van energie-infrastructuur, vergunningverlening en internationale concurrentie. Daardoor groeit de vraag naar digitale infrastructuur sneller dan het vermogen om nieuwe capaciteit te realiseren. De discussie over digitale soevereiniteit, AI-capaciteit en economische weerbaarheid maakt deze fysieke beperkingen bovendien steeds zichtbaarder.

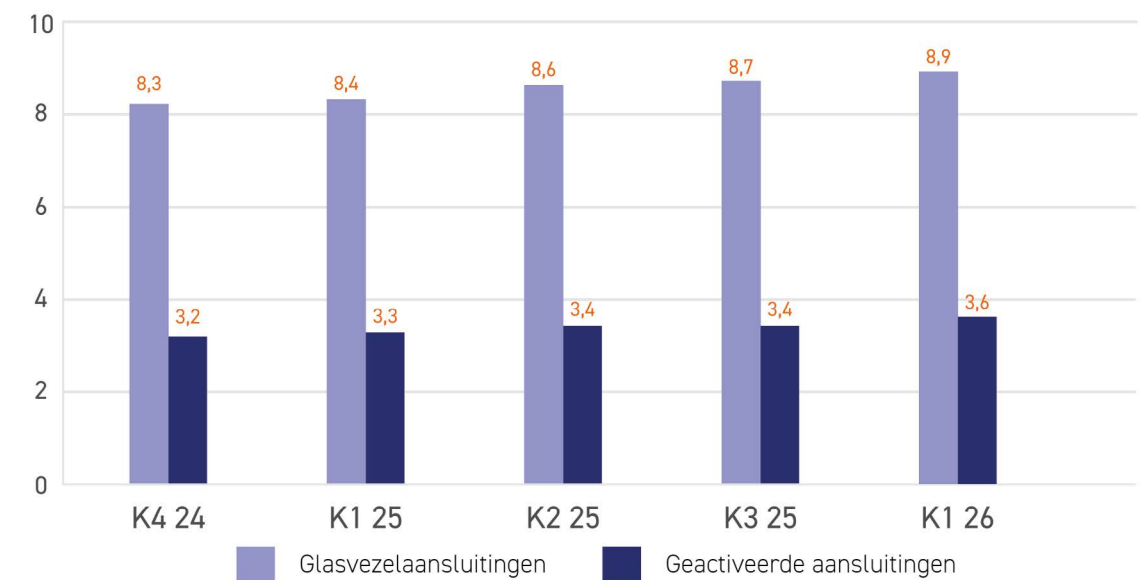
4.1. CONNECTIVITEIT

Netwerken vormen de verkeersaders van de digitale economie. De Nederlandse positie als digitaal knooppunt is historisch gebaseerd op een combinatie van internationale zeekabelverbindingen, hoogwaardige nationale netwerken en een sterke concentratie van internet exchanges en datacenters.

Op het gebied van vaste connectiviteit zet de uitrol van glasvezel nog altijd door. Inmiddels beschikken 8,9 miljoen huishoudens over een glasvezelaansluiting, terwijl ook het aantal actieve abonnementen is gegroeid tot 3,6 miljoen, 14% meer dan een jaar terug. Wel wordt steeds duidelijker dat de markt een meer volwassen fase bereikt. De penetratie stijgt verder, maar het tempo van nieuwe aansluitingen ligt lager dan tijdens de piekjaren van de uitrol. Daarmee verschuift de aandacht geleidelijk van aanleg naar daadwerkelijke benutting van de infrastructuur.

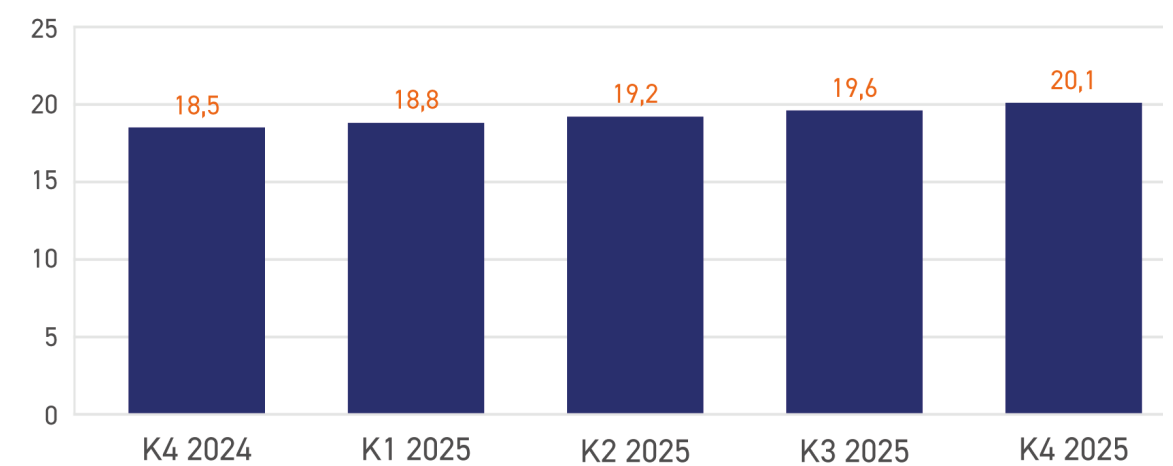
Figuur 14: FTTH aangesloten huishoudens (Mln), totaal en geactiveerd

Bron: ACM

Ook het aantal machine-to-machine (M2M)-verbindingen blijft stijgen. De jaar-op-jaar groei van 9% in het vierde kwartaal van 2025 wordt gedragen door toepassingen op het gebied van IoT, slimme energie-infrastructuur, logistiek en industriële automatisering. Hierdoor groeit niet alleen het aantal verbindingen, maar ook de afhankelijkheid van betrouwbare en veilige digitale netwerken.

Figuur 15: M2M aansluitingen (mln)

Bron: ACM

Internationaal staat de Nederlandse positie als connectiviteitsknooppuntechterontoenemendedruk. Veel van de bestaande intercontinentale zeekabelverbindingen naderen het einde van hun economische levensduur, terwijl nieuwe hyperscale-kabelsystemen steeds vaker in andere Europese landen aanlanden. Daardoor wordt het behoud van de Nederlandse internationale connectiviteitspositie steeds meer een strategisch vraagstuk.

Internet Exchanges (IX'en) vormen een belangrijke indicator voor de ontwikkeling van de digitale infrastructuur. Zij fungeren als ontmoetingspunt waar netwerken, cloudproviders, contentplatforms en telecomoperators verkeer met elkaar uitwisselen.

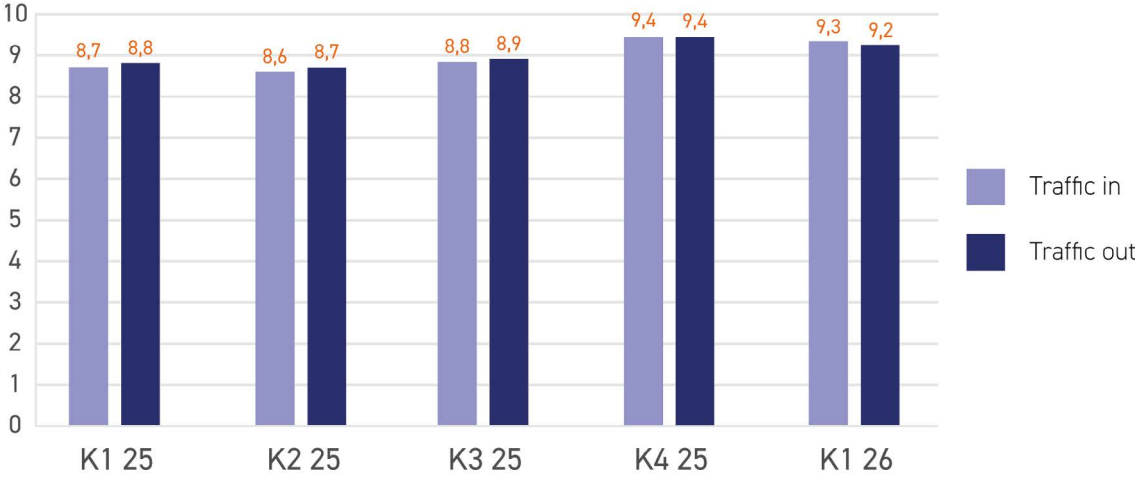
Het uitgaande verkeer via AMS-IX kwam in het eerste kwartaal van 2026 uit op circa 9,23 exabyte. Dat is ruim 5% meer dan een jaar eerder. Daarmee is sprake van herstel ten opzichte van de zeer beperkte groei die gedurende een groot deel van 2025 zichtbaar was. De groei blijft echter aanzienlijk

lager dan in de periode voorafgaand aan 2023, toen dubbele groeicijfers eerder regel dan uitzondering waren.

Een belangrijke verklaring is dat hyperscalers steeds meer verkeer via eigen private backbone-netwerken afwikkelen. Hierdoor wordt een kleiner deel van het internationale verkeer zichtbaar op publieke exchanges. Tegelijkertijd groeien verschillende buitenlandse internetknooppunten, zoals DE-CIX (Duitsland), LINK (Verenigd Koninkrijk) of MIX (Milaan) sneller dan AMS-IX, waardoor de relatieve positie van Nederland als internationaal internetknooppunt verder onder druk komt te staan.

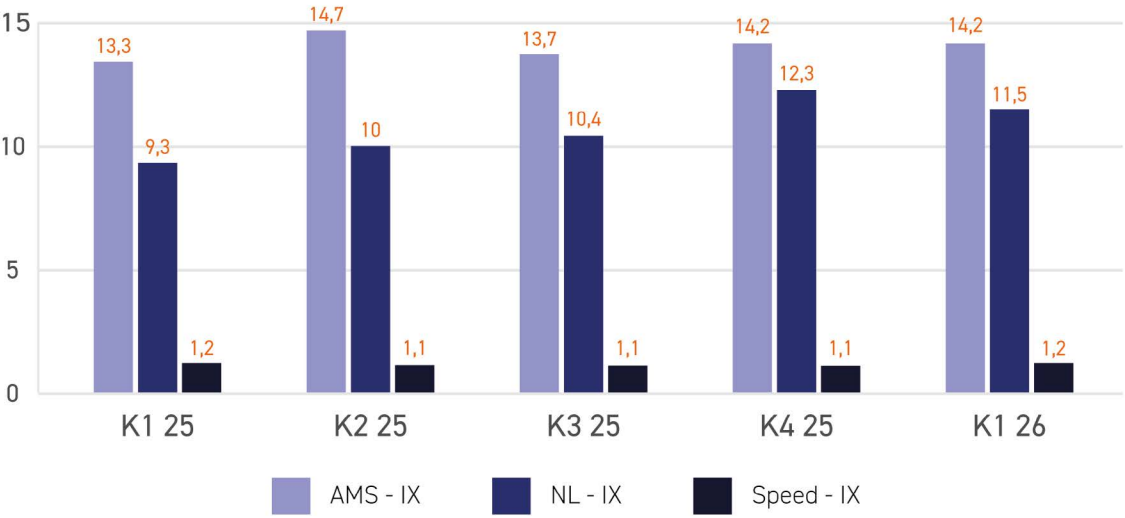
Het piekverkeer laat een vergelijkbaar beeld zien. AMS-IX bereikte in het eerste kwartaal een piek van ongeveer 14,2 Tb/s en nam daardoor toe met een kleine 7% ten opzichte van een jaar eerder. Opvallend is dat NL-IX opnieuw een aanzienlijk hogere groeisnelheid liet zien dan AMS-IX. Dit bevestigt dat de markt zich geleidelijk verder verspreidt over meerdere netwerken en locaties.

Figuur 16: Dataverkeer AMS-IX (EB) per kwartaal

Bron: AMS-IX

Figuur 17: Piekverkeer (Tb/s) per Internet Exchange

Bronnen: AMS-IX, NL-IX, Speed-IX

4.2. DATACENTERS

Datacenters vormen de fysieke basis van de digitale economie. Vrijwel alle cloud-, AI-, hosting- en internetdiensten draaien uiteindelijk op servers die in datacenters zijn ondergebracht. De groei van digitale diensten vertaalt zich daardoor direct in een groeiende behoefte aan datacentercapaciteit.

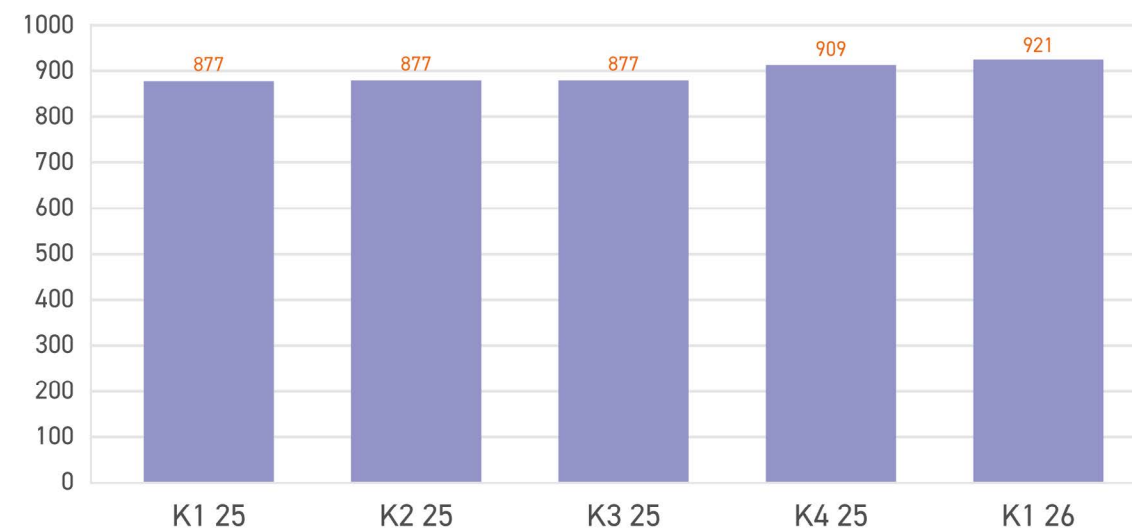
De Nederlandse colocationmarkt groeide in het eerste kwartaal van 2026 naar circa 921 MW operationeel IT-vermogen. Dat is ruim 5% meer dan een jaar eerder. Daarmee versnelt de groei enigszins ten opzichte van de tweede helft van 2025.

De uitbreiding wordt echter nog altijd afgeremd door structurele beperkingen op het elektriciteitsnet. Netcongestie speelt inmiddels in grote delen van Nederland een dominante rol bij nieuwe ontwikkelingen. Vooral in de regio Amsterdam, historisch het zwaartepunt van de Nederlandse datacentermarkt, blijft beschikbare transportcapaciteit schaars. Daarnaast zorgen vergunningprocedures en ruimtelijke ordening voor langere ontwikkeltrajecten dan in veel concurrerende Europese markten.

De vraag naar datacentercapaciteit wordt ondertussen steeds sterker beïnvloed door artificiële intelligentie. AI-workloads vragen aanzienlijk meer rekenkracht en energie dan traditionele cloudtoepassingen. Hierdoor neemt niet alleen de behoefte aan capaciteit toe, maar veranderen ook de technische eisen aan nieuwe datacenters. Hogere vermogensdichtheden, geavanceerde vloeistofkoeling en een grotere nadruk op energievoorziening worden steeds belangrijkere ontwerpeisen.

Hoewel Nederland nog altijd behoort tot de belangrijkste digitale knooppunten van Europa, wordt het steeds duidelijker dat toekomstige groei minder wordt bepaald door vraag en meer door het vermogen om nieuwe capaciteit daadwerkelijk te realiseren. Daarmee verschuift de discussie van marktvraag naar uitvoerbaarheid.

Figuur 18: Colocatie datacenter capaciteit (MW IT vermogen) per kwartaal

Bron: Pb7 Research

4.3. CLOUD & HOSTING

Veel bedrijven en instellingen maken nog altijd gebruik van eigen servers, serverruimtes en private cloudomgevingen. Tegelijkertijd verschuift een steeds groter deel van opslag, verwerking, applicaties en AI-functionaliteit naar clouddiensten. De publieke cloudmarkt blijft daardoor stevig groeien. Daarmee wordt cloudinfrastructuur steeds nadrukkelijker de technische basis onder AI, data-analyse en schaalbare digitale diensten.

Ook hosting en private cloud blijven relevant. Niet alle workloads kunnen of mogen probleemloos naar hyperscale public cloudomgevingen worden verplaatst. Sectoren met hoge eisen aan compliance, latency, datalocatie, maatwerk of operationele controle blijven behoefte houden aan Nederlandse en Europese hosting-, private cloud- en managed infrastructure-aanbieders. De markt groeit daardoor niet alleen in volume, maar differentieert ook sterker: publieke cloud voor schaal, AI en standaardisatie; private cloud en hosting voor controle, nabijheid, governance en sectorale specialisatie.

Naast AI blijft digitale soevereiniteit een belangrijk thema. De afhankelijkheid van Amerikaanse hyperscale cloudproviders staat politiek en bestuurlijk steeds nadrukkelijker ter discussie. Tegelijkertijd blijkt in de praktijk dat veel organisaties wel alternatieven onderzoeken, maar nog zoeken naar een werkbare balans tussen soevereiniteit, functionaliteit, kosten, schaalbaarheid en innovatiekracht. Amerikaanse aanbieders spelen daarop in met eigen "sovereign cloud"-proposities, maar Nederlandse en Europese aanbieders wijzen erop dat juridische zeggenschap, extraterritoriale wetgeving, operationele controle en eigenaarschap van de technologie daarmee niet volledig worden opgelost. De discussie verschuift daardoor van een simpele keuze tussen Amerikaans of Europees naar een bredere architectuurvraag: welke data, applicaties en AI-workloads horen in welke cloudomgeving thuis?

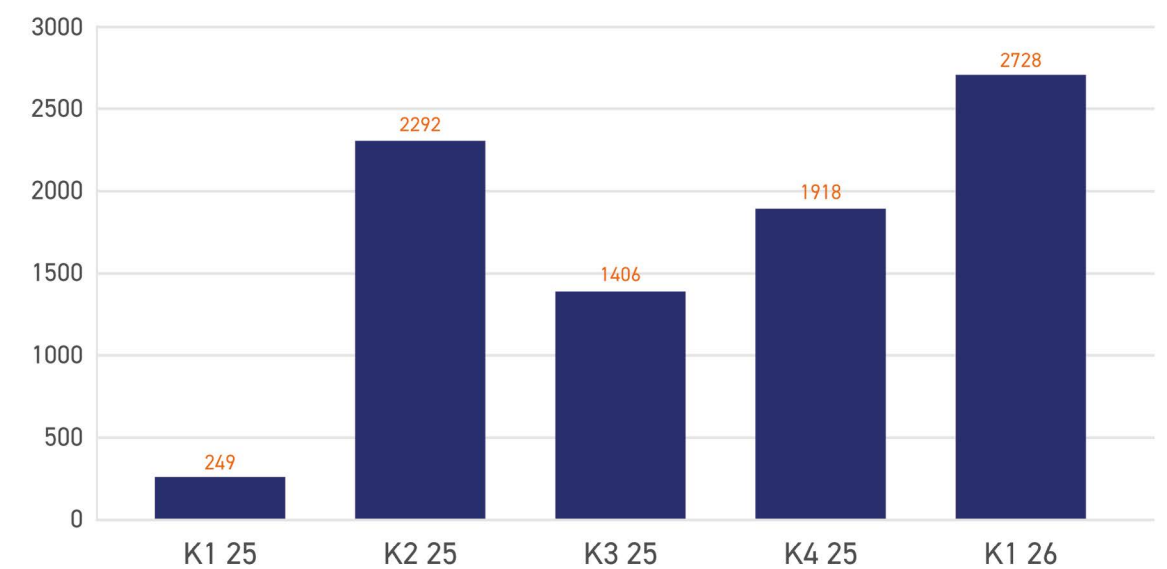
4.4. SECURITY

Het belang van digitale infrastructuur neemt in 2026 verder toe. De afhankelijkheid van stabiele verbindingen, datastromen, cloudplatforms en goed functionerende online diensten raakt vrijwel elk sociaal en economisch proces. Zodra die infrastructuur stopt, vallen ketens stil: zorginstellingen kunnen moeilijker patiënten verwerken, onderwijsinstellingen moeten systemen afsluiten, logistieke netwerken lopen vast en betalingen kunnen worden verstoord. In een periode van geopolitieke spanning, snelle digitalisering en toenemend AI-gebruik is digitale weerbaarheid daarmee geen technisch deelonderwerp meer, maar een structurele randvoorwaarde voor nationale stabiliteit en economisch functioneren.

Als indicator voor security, kijken we ieder kwartaal naar de DDoS-cijfers van NBIP. DDoS-aanvalspatronen in Nederland weerspiegelen in toenemende mate bredere internationale verschuivingen in het cyberdreigingslandschap. Uit cijfers van het NaWas-mitigatieplatform van NBIP over Q1 2026 blijkt een duidelijke verschuiving van puur volumetrische

aanvallen naar complexere applicatie- en protocolgerichte aanvallen, waarbij HTTP Flooding verantwoordelijk was voor meer dan 53% van alle waargenomen incidenten. Opvallend is daarnaast de sterke toename van QUIC/HTTP3-gebaseerde aanvallen en GRE "carpet bomb"-aanvallen, trends die internationaal eveneens worden gerapporteerd door grote cloud- en netwerkpartijen. De cijfers suggereren dat aanvallers zich steeds nadrukkelijker richten op applicatiestacks, API's en netwerk-control planes, in plaats van uitsluitend op het verzadigen van breedtebandcapaciteit. Hoewel de grootste waargenomen aanval een omvang bereikte van 144 Gbps, bevestigen de data tevens dat veel operationeel ontwrichtende aanvallen relatief beperkt blijven in omvang, maar juist effectief zijn door hun hoge packet rates, korte aanvalsduren en protocolcomplexiteit. Deze ontwikkeling is extra relevant nu AI-gedreven en API-intensieve digitale diensten sterk groeien, waardoor de strategische noodzaak van robuuste netwerk- en applicatiebeveiliging verder toeneemt.

Figuur 19: DDoS-aanvallen per kwartaal

Bron: NIBP

Parallel hieraan wordt het regelgevend kader voor digitale weerbaarheid zwaarder. In Nederland zijn de wetsvoorstellen voor de Cyberbeveiligingswet, de nationale omzetting van NIS2, en de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten inmiddels door de Tweede Kamer aangenomen. De behandeling in de Eerste Kamer volgt nog. De regering streeft naar inwerkingtreding in het tweede kwartaal van 2026, maar de planning blijft afhankelijk van de parlementaire behandeling. Tot die tijd bevinden veel organisaties zich in een transitiefase: de verplichtingen zijn inhoudelijk grotendeels duidelijk, maar de volledige nationale juridische werking moet nog volgen.

Op EU-niveau is de Cyber Resilience Act al sinds 10 december 2024 van kracht. De belangrijkste verplichtingen gaan vanaf 11 december 2027 gelden, terwijl rapportageverplichtingen voor actief uitgebuite kwetsbaarheden en ernstige incidenten vanaf 11 september 2026 van toepassing worden. Daarmee verschuift cybersecurity ook naar productniveau: digitale producten moeten aantoonbaar veiliger worden ontworpen, onderhouden en geüpdatet.

Voor de financiële sector geldt daarnaast DORA sinds 17 januari 2025. Banken, verzekeraars, beleggingsinstellingen en andere financiële entiteiten moeten hierdoor voldoen aan uniforme eisen voor ICT-risicobeheer, incidentrapportage, testen van digitale weerbaarheid en beheersing van risico's bij derde ICT-dienstverleners. Dit vergroot indirect ook de druk op cloud-, hosting- en infrastructuurleveranciers die aan financiële instellingen leveren.

Generatieve AI verlaagt intussen de technische drempel voor cyberaanvallen, terwijl geopolitieke spanningen de motivatie verhogen. De combinatie van AI-gedreven aanvalsmiddelen, complexere DDoS-patronen, strengere wetgeving en groeiende afhankelijkheid van digitale infrastructuur maakt digitale weerbaarheid tot een structurele investeringsprioriteit. Security is daarmee zowel een compliancevraagstuk als een kernvoorwaarde voor continuïteit, vertrouwen en economische stabiliteit.

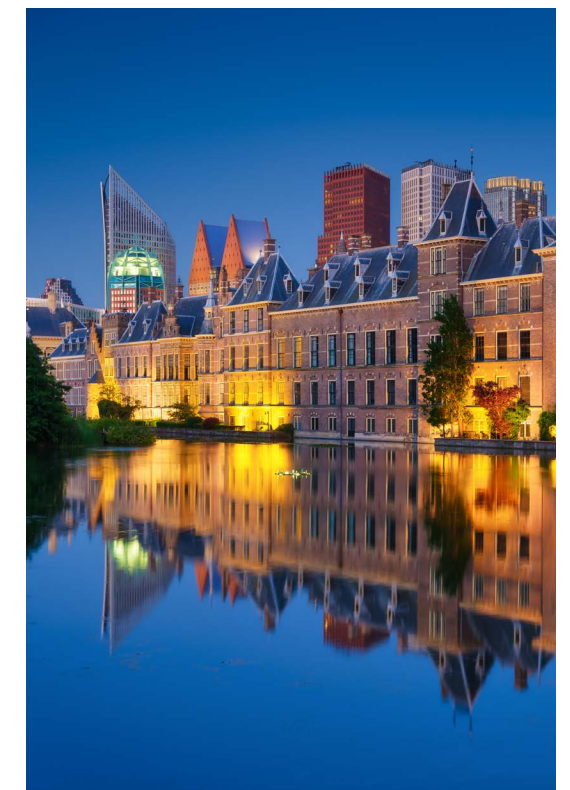
05. SOLVINITY EN DIGID

TEKENEN VAN VERANDERENDE RISICOPERCEPTIE

In november 2025 maakte Kyndryl, een US aanbieder actief in het enterprise segment van de markt, bekend een akkoord te hebben bereikt om Solvinity over te nemen. Solvinity is een Nederlandse aanbieder van beveiligde managed cloud platformen. Solvinity was al in handen van een Britse investeerder. Solvinity beheert de onderliggende infrastructuur voor DigiD en verzorgd ook de hosting van de Berichtenbox binnen "MijnOverheid". Wat weer het digitale burgerportaal van de overheid is. Kyndryl, zelf een afsplitsing van IBM wilde Solvinity volledig overnemen en dochteronderneming maken. Deze voorgenomen overname leidde direct tot brede politieke weerstand in de markt en in de politiek. Zo nam de Tweede Kamer met 141 stemmen een motie aan tegen verlenging van het DigiD-contract als de overname doorging.

Op 25 mei 2026 verbood staatssecretaris Willemijn Aerdts van Economische Zaken de overname, op advies van het Bureau Toetsing Investerings (BTI), dat op grond van de Wet ongewenste zeggenschap in telecommunicatie (WOZT) een risico voor het publiek belang had vastgesteld. Het BTI concludeerde dat de overname de nationale stabiliteit mogelijk in gevaar kon brengen. De staatssecretaris benadrukte dat de blokkering niet gericht was tegen de Verenigde Staten, maar gebaseerd is op een neutrale risicobeoordeling volgens de wet. Een kort geding dat eerder door burgers was aangespannen om het DigiD-contract te beëindigen, werd in mei door een rechter afgewezen, omdat een verantwoorde overgang zes tot acht maanden vereist en onmiddellijke beëindiging onaanvaardbare risico's voor essentiële overheidsdiensten met zich meebrengt.

De ontwikkelingen rondom Solvinity en DigiD laten zien dat de discussie verschuift van privacy naar autonomie: niet langer draait het primair om de AVG en persoonsgegevens, maar steeds vaker om afhankelijkheid, continuïteitsrisico's en (geopolitieke) kwetsbaarheid. Den Haag onderzoekt nu alternatieven met Europese cloudleveranciers om de digitale afhankelijkheid van Amerikaanse technologiebedrijven voor maatschappij kritische systemen als DigiD te verminderen.

06. AI VERANDERT DE DIGITALE ECONOMIE SNELLER DAN ORGANISATIES BESEFFEN

De Nederlandse digitale economie draait in 2026 steeds zichtbaarder om artificiële intelligentie. Maar de cijfers in deze kwartaalmonitor laten zien dat AI meer is dan een hype, chatbot of nieuwe softwarelaag. AI begint de structuur van de economie zelf te veranderen. Dat zie je terug in vrijwel alle indicatoren. Cloudbestedingen stijgen met 16,5%, het gebruik van AI-toepassingen groeit snel en datacentercapaciteit blijft uitbreiden. Tegelijkertijd daalt de werkgelegenheid in de digitale sector met 4,2%, terwijl de economische output juist groeit.

Dat is een fundamentele verschuiving. Waar eerdere digitaliseringsgolven vooral nieuwe ICT-banen creëerden, zorgt AI nu voor een productiviteitssprong. Softwareontwikkeling, klantenservice, analyses, marketing en documentverwerking worden steeds vaker ondersteund door generatieve AI. Werk verdwijnt daarbij niet direct, maar verschuift wel zichtbaar van routinematige, laag toegevoegde waarde taken naar functies met hogere specialistische waarde. Minder repetitief uitvoeren, meer regie, interpretatie, controle en strategie.

De impact daarvan wordt nu al zichtbaar op de arbeidsmarkt. Organisaties zoeken minder naar algemene capaciteit en juist meer naar AI-specialisten, cloudarchitecten, cybersecurityprofessionals en data engineers. Kleine teams kunnen dankzij AI steeds meer werk verzetten. Eén developer met AI-tools produceert vandaag soms hetzelfde werk waarvoor enkele jaren geleden meerdere mensen nodig waren. Niet méér mensen, maar hogere output per medewerker wordt de nieuwe groeiformule. Dat betekent ook dat vaardigheden belangrijker worden dan omvang. Organisaties die AI slim weten te combineren met data, cloud en proceskennis bouwen een structureel concurrentievoordeel op. Bedrijven die blijven hangen in handmatige processen of losse experimenten riskeren juist een snel oplopende achterstand.

Tegelijkertijd ontstaat een opvallende paradox: AI maakt digitaal werk efficiënter, maar maakt de onderliggende infrastructuur juist zwaarder en duurder. Achter iedere AI-toepassing draait een enorme hoeveelheid cloudcapaciteit, GPU's, datacentervermogen en energieverbruik. Daardoor verschuift de bottleneck van de digitale economie langzaam van personeel naar infrastructuur. Netcongestie, stroomvoorziening en datacentercapaciteit worden dus nog bepalender voor economische groei.

Juist daarom is AI ook een strategisch infrastructuurvraagstuk. De discussie over cloud, energie, digitale autonomie en Europese AI-capaciteit gaat steeds minder over techniek alleen, en steeds meer over economisch verdienvermogen. Wie beschikt over voldoende compute-capaciteit, energie en digitale infrastructuur, bepaalt in toenemende mate het innovatietempo van de economie.

Veel organisaties zitten nu nog in een experimenteerfase met copilots en chatbots. Maar de echte impact ontstaat pas wanneer AI onderdeel wordt van primaire processen, bijvoorbeeld via AI-agents die 24 uur per dag operationele taken uitvoeren, klantvragen afhandelen, analyses maken of processen automatisch aansturen. Net zoals cloud ooit veranderde van handige technologie naar volledig organisatie-model, gebeurt dat nu met AI.

De rode draad in deze kwartaalmonitor is daarom scherp: de digitale economie groeit nog steeds, maar de motor onder die groei verandert fundamenteel. Minder afhankelijk van meer mensen. Veel afhankelijker van AI, data en digitale infrastructuur. AI is daarmee niet alleen een technologische ontwikkeling, maar een economische herstructurering van de digitale economie zelf.

07. OVER DE KWARTAALMONITOR DIGITALE ECONOMIE

De monitor is samengesteld door onafhankelijk onderzoeksbureau Pb7 Research en wordt mogelijk gemaakt door de Dutch Cloud Community, Dutch Data Center Association en de Rabobank. In de monitor kijken we naar de prestaties van de Nederlandse digitale economie. We kijken daarbij naar de ontwikkeling van de digitale benutting, de facilitering door de digitale sector, met extra aandacht voor de ontwikkeling van de digitale infrastructuur. Om dit op kwartaalbasis te kunnen doen, maken we zoveel mogelijk gebruik van indicatoren die ook daadwerkelijk ieder kwartaal beschikbaar zijn.

We maken daarbij zoveel mogelijk gebruik van openbare bronnen, zoals statistieken van onder meer het CBS, DNB en ACM. Daarnaast gebruiken we prognoses van de Rabobank, die ieder kwartaal worden geactualiseerd, en maken we gebruik van data van Pb7 Research (groei datacenters en zakelijke clouduitgaven).

Voor alle gegevens geldt dat we naar de omvang en de jaarlijkse groei kijken: hoeveel procent groei heeft plaatsgevonden ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder.

08.

DEFINITIES

AI (ARTIFICIËLE, OF KUNSTMATIGE INTELLIGENTIE)

Het vermogen van een systeem om externe gegevens correct te interpreteren, om te leren van deze gegevens, en om deze lessen te gebruiken om specifieke doelen en taken te verwezenlijken via flexibele aanpassing.

COLOCATIE

Het huren van geconditioneerde datavloer en ruimte in computerracks bij een externe partij.

DATACENTER

Een geconditioneerde ruimte waarin servers en bijbehorende apparatuur worden geplaatst. Ook serverruimtes binnen gebouwen met andere functies rekenen we tot datacenters.

DIGITALE ECONOMIE

Economische activiteiten die voornamelijk worden uitgevoerd via digitale technologieën en het internet, zoals e-commerce, online dienstverlening en digitale marketing.

DIGITALE INFRASTRUCTUUR

De basisstructuur van hardware, software, netwerken en datacenters die nodig is voor de werking van digitale diensten en internettoegang.

GENERATIEVE AI (GENAI)

Kunstmatige intelligentie die in staat is nieuwe, originele inhoud te creëren, zoals teksten, beelden, muziek en meer, door te leren van bestaande gegevens.

CLOUD

Via internet op aanvraag toegang tot een gedeelde verzameling eenvoudig aanpasbare computermiddelen zoals servers, software en dataopslag. Diensten worden naar behoefte afgenomen zonder hulp van de aanbieder (selfservice), betalen is op basis van werkelijk gebruik.

CYBERCRIMINALITEIT

Illegale activiteiten die worden uitgevoerd via het internet of andere digitale middelen, zoals hacking, phishing en ransomware-aanvallen.

DDOS AANVAL

(DISTRIBUTED DENIAL OF SERVICE)

Een aanval waarbij een netwerk, server of website wordt overspoeld met een enorme hoeveelheid verkeer, waardoor deze onbereikbaar wordt voor legitieme gebruikers.

DIGITALE SECTOR

De sector van de economie die zich bezighoudt met technologie en digitale diensten, zoals softwareontwikkeling, IT-diensten en telecommunicatie.

FTTH (FIBER TO THE HOME)

Een netwerkarchitectuur waarbij glasvezelkabels direct naar woningen worden gelegd om zeer snelle internetverbindingen te bieden.

GPU (GRAPHICS PROCESSING UNIT)

Een gespecialiseerde processor die ontworpen is om grafische bewerkingen uit te voeren en die vaak wordt gebruikt in computers voor grafische toepassingen, AI en machine learning.

HOSTING

Het aanbieden van ruimte op een server voor websites, applicaties of diensten, zodat deze toegankelijk zijn via het internet.

INTERNET EXCHANGE

Een fysiek infrastructuurpunt waar verschillende internet service providers (ISP's) en netwerken met elkaar verbinding maken en verkeer uitwisselen.

M2M (MACHINE-TO-MACHINE)

Communicatie tussen apparaten zonder menselijke tussenkomst, vaak gebruikt in industriële en IoT-toepassingen.

PRIVATE CLOUD

Clouddiensten waarbij middelen door verschillende interne klanten (afdelingen, dochters en/of applicaties) worden gedeeld.

SAAS

Clouddienst waarbij een applicatie als dienst wordt afgenomen.

ZEEKABEL

Onderzeese kabels die continenten met elkaar verbinden en zorgen voor de meeste internationale datacommunicatie en internetverkeer.

IAAS

Clouddienst waarbij IT-infrastructuur, zoals opslag en verwerkingscapaciteit als dienst wordt afgenomen.

LAST MILE CONNECTIVITEIT

Het laatste deel van het netwerk dat de dienst verbindt van het lokale knooppunt naar de eindgebruiker (woning of bedrijf).

PAAS

Clouddienst waarbij een platform als dienst wordt afgenomen en waar applicaties op draaien en op maat ontwikkeld kunnen worden

PUBLIEKE CLOUD

Clouddiensten waarbij de middelen door meerdere afnemers (uit verschillende organisaties) worden gedeeld.

SOEVEREINE CLOUD

Een cloudinfrastructuur die onderworpen is aan de wetten en regels van een specifiek land, ontworpen om gegevensprivacy en -veiligheid te waarborgen.

